

Rybáři z mola

Z Cameronské vysočiny se vydávám směrem na sever poznat jinou část severní Malajsie – ostrov Penang. Býval odjakživa britskou základnou v Malajsi, nyní je po KL (tj. Kuala Lumpur) nejdražší lokalitou celé země. George Town, hlavní město Penangu a třetí největší město Malajsie, býval v 70. letech Mekou všech hipíků z celého světa. George Town si zakládá na pověsti kosmopolitního města, kde vedle sebe stojí čínské, buddhistické a hinduistické svatyně. Je pravda, že má ze všech malajských měst asi nejpříjemnější atmosféru, je tu ještě trochu cítit duch starých koloniálních časů. Nejspíš kvůli nim se město letos dostalo na seznam Světového kulturního dědictví UNESCO (viz IN magazín č. 30).

Já ale neměřím na obvyklou trasu po chrámech. Vyrážím k přístavu. Tady totiž žijí po generace Číňané, kteří sem přišli před více než sto lety a usadili se při pobřeží. Dodnes obývají typické domky na dřevěných mo-

lech. Rodiny vytvářejí klany a příslušnost ke klanu je tu nad zákon. Dřív nebylo možné, aby příslušník jednoho klanu vstoupil na území druhého, panovala tu striktní pravidla, jejichž porušení se tvrdě trestalo. Dnes už to neplatí, nicméně starší lidé žijící v přístavu ty časy ještě pamatují. Třeba Cheong Len Too z klanu Cheong, která nám vypráví o životě dřív a o dnešních problémech lidí z přístavu. Je jí asi 60 a odjakživa žije na molu. Dnes už se neživí rybolovem jako to dělala se svým manželem kdysi, starají se o ně jejich děti. Tak je to v této komunitě obvyklé – mladí se musí postarat o staré. Penang je ale jakési Silicon Valley Malajsie a místní vláda usiluje o modernizaci celého ostrova. Pod ni spadá i vystěhování dřívějších rybářů do moderních sídlišť za městem. O tom ale starí nechtějí ani slyšet. „Dokud nebudeme muset, neopustíme naše domovy. Narodili jsme se tu a stěhovat se nás nikdo dobrovolně nepřinutí,“ vysvětluje mandarínským dialektem ho-kien Chea Beng Guat, další členka klanu.

Zajímavost

Tajemné zmizení

Pohoří Cameronské vysočiny má i své tajemství. V roce 1967 se tu ztratil hedvábný magnát Jim Thompson. Jeho zmizení provázela řada spekulací. Stály za ním americké tajné služby nebo snad thajská kontrarozvědka? S oběma měl Thompson styky. Otazníky kolem Thompsonova zmizení dodnes Malajce i návštěvníky vysočiny fascinují. Zmínku o něm najdete ve všech průvodcích, Thompsonův dům je turistickou atrakcí. Kdo vlastně byl muž, který dodnes vyvolává tolik zájmu?

Do Thajska přijel na konci druhé světové války jako důstojník OSS (předchůdkyně CIA) a posléze vybudoval hedvábné impérium, které proslulo po celé Asii. Thompson sídlil v Bangkoku a v té době stačilo napsat na obálku pouhé „Jim Thompson, Bangkok“ a mohli jste si být jisti doručením. Jeho dům se stal centrem umělců a střídaly se v něm významné osobnosti své doby. Thompson byl osobnost a vizionář, i proto jeho zmizení vyvolalo tolik debat. Hledali ho všude, každou píď džungle kolem hory Brinchang prohledali, byla vypsána i vysoká odměna za zprávu o jeho osobě. Ale všechno marně. Oficiálně byl prohlášen za mrtvého až v roce 1974, ačkoliv předtím byl údajně spatřen v čínském Cantonu, v Laosu, nebo dokonce na Tahiti. Záhada Cameronské vysočiny tak asi zůstane zahalená tajemstvím.

Idylu na moři nekazí skoro nic. Ani se nebudím, že se rybářům a jejich potomkům nechce do klimatizovaných mrakodrapů bez atmosféry. Žijí si ve svém světě, postaru a zdá se, že jim moderní životní styl dnešní Malajsie nijak neschází. Takoví poslední mohykáni, stejně jako Orang Asli nebo sběrači čajových lístků z vysočiny. ■

LENKA KLICPEROVÁ

Autorka je šéfredaktorkou Lidé a země

Foto: autorka

(GEORGE TOWN)